

ПРОЄКТ РІШЕННЯ

_____ 2022 року

м.Біляївка

№ _____/VIII

Про внесення змін до комплексної програми розвитку галузі культури в Біляївській міській територіальній громаді на 2021 - 2025 роки, затвердженої рішенням Біляївської міської ради № 33-3/VIII від 24 грудня 2020 року

Відповідно до пункту 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» з метою забезпечення ефективного функціонування та обслуговування об'єктів комунальної власності туристичної інфраструктури, Біляївська міська рада

ВИРІШИЛА :

1. Внести зміни до комплексної програми розвитку галузі культури в Біляївській міській територіальній громаді на 2021 - 2025 роки, затвердженої рішенням № 33-3/VIII від 24 грудня 2020 року, в частині зменшення фінансування на 2022 рік на реалізацію заходу «Забезпечення функціонування, обслуговування споруд та прилеглої території Біляївського МБК» на 1456,88 тис грн, виклавши її в редакції, що додається.

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на комісію з питань планування, бюджету, фінансів, соціально-економічного розвитку, регуляторної політики, інвестиційної діяльності та розвитку підприємництва: (голова комісії – Косенко О.О.) і комісію з питань освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, спорту та у справах молоді: (голова комісії Бондаренко Л.П.).

Біляївський міський голова

Михайло БУХТІЯРОВ

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ В БІЛЯЇВСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ НА 2021-2025 РОКИ

Паспорт програми:

Назва: Комплексна програма розвитку галузі культури в Біляївській міській територіальній громаді на 2021 - 2025 роки.

Тип програми: програма розвитку.

Підстава для розробки програми: необхідність удосконалення галузі культури, вироблення нової стратегії якісних змін та реорганізації закладів культури.

Розробник програми: управління культури, молоді, спорту та туризму Біляївської міської ради.

Відповідальний виконавець: управління культури, молоді, спорту та туризму Біляївської міської ради.

Мета програми:

Забезпечення ефективного управління закладами культури громади.

Запровадження нових форм діяльності установ культури, облаштування нових культурних просторів, осередків.

Масимальне задоволення культурних потреб населення громади.

Охорона та збереження пам'яток, культурної спадщини та музейного фонду.

Створення нових можливостей для культурно-мистецької самоосвіти, творчого і духовного розвитку мешканців громади, особливо дітей та молоді.

Завдання програми:

Забезпечення соціально-економічних та організаційних умов для розвитку галузі культури.

Формування нової інфраструктури в галузі культури.

Створення сприятливих умов для пошуку, підтримки та розвитку талановитих аматорів, обдарованих дітей і молоді.

Створення мережі зон культурного відпочинку та дозвілля з використанням ландшафтних ресурсів.

Запровадження нововведень у культурно-мистецькому процесі. Організація культурно-масових заходів.

Терміни реалізації програми : 2021 -2025р.р.

Ресурсне забезпечення програми: бюджетні кошти, цільові соціальні проекти, благодійні внески.

Нормативно-правовою основою програми є:

Конституція України, Закони України „Про місцеве самоврядування в Україні”,

«Про культуру», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про музеї та музейну справу»,

«Про професійних творчих працівників та творчі спілки», «Про охорону культурної спадщини», «Про народні художні промисли»

Структура програми:

Вступ.

Концепція розвитку розвитку галузі культури .

Розділи Програми:

Розділ I. Клубні заклади.

Розділ II. Бібліотечна справа .

Розділ III. Музейна справа .

Розділ IV. Збереження культурної спадщини.

Орієнтовні обсяги фінансування:

№ з/п	Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання програми, тис грн					
		2021	2022	2023	2024	2025	Всього
<u>1</u>	Кошти місцевого бюджету	2085,6	580,00				2665,00
<u>2</u>	Позабюджетні кошти						
<u>3</u>	Інші джерела						
	Разом	2085,6	580,00				2665,00

Очікувані результати реалізації заходів програми, методи оцінювання їхньої ефективності:

оптимізація мережі закладів культури, створення нових осередків та просторів відповідно до потреб населення;

проведення масових культурно-мистецьких акцій, фестивалів, інших заходів, їх наповнення з дотриманням історичної самобутності місцевих жителів;

підвищення рівня туристичної привабливості громади;

збільшення кількості студій в закладах культури, їх вихованців, аматорських колективів та ін;

впровадження нових моделей роботи суб'єктів культури.

Оцінювання ефективності результатів буде здійснюватися шляхом запровадження системного моніторингу вказаних кількісних показників .

Вступ.

Підготовка комплексної програми розвитку галузі культури в Біляївській громаді на 2020-2025 роки (далі – Програма) зумовлена процесами децентралізації в Україні, модернізації національної системи культури в цілому, а також підвищенням ролі місцевого компонента в її розвитку. Особливістю громади є наявність її унікального соціально- культурного потенціалу.

Загальна спрямованість модернізації культури полягає у приведенні її у відповідність до потреб сучасного життя, цілеспрямованої орієнтації на задоволення культурних запитів жителів. Програма визначає стратегічні пріоритети розвитку культури, визначає організаційні засади її реалізації, обґрунтовує ресурсні потреби.

Програма спрямована на зміну змісту, методів, форм роботи закладів культури, а також прийняття управлінських рішень.

Програма являє собою комплекс матеріально-технічних, управлінських проектів із визначенням шляхів їх реалізації та джерел фінансування. У ній враховано суспільні потреби населення щодо культурних послуг, сучасні досягнення в галузі культурницьких новацій.

Програма покликана змінити культурний простір Біляївської міської територіальної громади, переорієнтувати його на формування культурних потреб особистості ,

виховання загальнолюдських цінностей.

Пріоритетними напрямками її функціонування є:

- *дослідження, збереження та популяризація матеріальної та нематеріальної культурної спадщини;
- *організація змістовного дозвілля;
- *естетичне виховання населення, сприяння вільному доступу жителів до наявних культурних ресурсів;
- *створення та підтримка студій, колективів та інших культурних осередків ;
- *зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури;
- *кадрове забезпечення сфери культури.

Концепція розвитку галузі культури на 2021-2025 роки

Загальні положення:

До закладів культури, що належать до сфери управління Біляївської міської територіальної громади відноситься 7 будинків культури, 4 сільських бібліотеки, 1 музейне відділення, в т.ч.:

- Біляївський міський будинок культури (базовий) з філією та музейним відділенням;
- Граденицький сільський будинок культури;
- Кагарлицький сільський будинок культури;
- Майорівський сільський будинок культури;
- Мирненський сільський будинок культури;
- Повстанський сільський будинок культури;
- Широкобалківський будинок культури;
- Граденицька сільська бібліотека;
- Кагарлицька сільська бібліотека;
- Широкобалківська сільська бібліотека;
- Мирненська сільська бібліотека.

Керівництво функціонуванням і розвитком галузі культури здійснює управління культурі, молоді, спорту та туризму Біляївської міської ради.

Зміни в галузі культури повинні базуватися на традиціях народної культури, напрацюваннях попередніх років, а також повинні відповідати загальнолюдським цінностям.

Крім цього вони спрямовані на підвищення якості надання відповідних послуг, зміцнення матеріально-технічної бази та формування єдиного соціокультурного простору.

Пріоритетні напрями розвитку галузі :

Створення в Біляївській ОТГ оригінальних культурних продуктів, враховуючи сучасні тенденції розвитку суспільства, виходячи з реального попиту населення та з використанням місцевих історико-культурних особливостей. Популяризація культурно-мистецької компоненти в житті населення.

Облаштування культурних просторів, осередків, мережі закладів та інших об'єктів культури, орієнтованих на потреби територіальної громади. Модернізація матеріально-технічної бази закладів культури.

Оптимізація мережі закладів культури, зміна культурного простору. Облаштування мережі зон культурного відпочинку та дозвілля з використання історико-культурних надбань та

ландшафтних ресурсів.

Здійснення умов для залучення до культурної галузі осіб з обмеженими можливостями;

Фінансове забезпечення:

Концепція розвитку галузі культури реалізується в межах загального обсягу видатків, передбачених в місцевому бюджеті на відповідні роки, а також передбачає залучення позабюджетних коштів, меценатів, громадських фондів, інших юридичних і фізичних осіб, що не суперечить чинному законодавству України.

Розділ І. Клубні заклади.

Проект "Культурна спільнота" - створення ефективної мережі будинків культури .

Мета проекту: вдосконалення роботи існуючих будинків культури громади шляхом перегляду їх функцій з метою найбільш чіткої структуризації, запровадження нових, а також розширення вже існуючих, напрямків роботи, зорієнтованих в першу чергу на споживача та раціонального використання приміщень .

Завдання проекту :

1) Біляївський міський будинок культури:

- формування структури базового будинку культури, як сучасного багатофункціонального центру культури;
- забезпечення використання приміщення згідно функціонального призначення та надання в ньому суміжних послуг;
- проведення масових культурно-мистецьких заходів у місті та громаді;
- організація діючих галерей, виставок, сприяння оприлюдненню результатів творчості місцевих аматорів та майстрів, публікації їх творів та ін.;
- функціонування театральної платформи;
- реконструкція будинку культури та його технічне оснащення;
- організація фестивальної діяльності в громаді;
- координування роботи сільських будинків культури;
- організація кіно- та мультпоказів по вихідним;
- розширення можливостей використання зали урочистих подій;
- упорядкування прилеглої території та створення архітектурно- мистецького парку "Дністер". Облаштування відкритого творчого майданчику;
- створення умов для організації діяльності виїзного кафе;
- участь у проектах по залученню коштів на розвиток .

2) Граденицький сільський будинок культури:

- розвиток діючої мережі гурткової та аматорської роботи;
- розвиток оркестрової діяльності ;
- формування базового об'єднання тенісного спорту в громаді;
- запровадження міжнародного гастрономічного фестивалю вина;
- організація молодіжного осередку на базі будинку культури;
- організація кіно- та мультпоказів;
- виготовлення технічної документації закладу;
- створення умов для організації діяльності виїзного кафе;
- участь у проектах по залученню коштів на розвиток .

3) Кагарлицький сільський будинок культури:

- розвиток діючої мережі студійної та аматорської роботи, розвиток естрадної діяльності ;
- упорядкування фойе та благоустрій прилеглої території;
- участь у проектах по залученню коштів на розвиток .

4) Майорівський сільський будинок культури:

- розвиток діючої мережі студійної та аматорської роботи;
- формування базового об'єднання народної пісні в громаді;
- запровадження роботи дитячих груп "денного" перебування;
- облаштування приміщення для молодіжного осередку, інтернет-центру;
- створення філії бібліотеки за принципом "відкритої полицки";
- створення умов для організації діяльності виїзного кафе;
- виготовлення технічної документації закладу;
- участь у проектах по залученню коштів на розвиток .

5) Мирненський сільський будинок культури :

- збереження та розвиток діючої мережі студійної та аматорської роботи;
- реконструкція будинку культури та його технічне оснащення;
- запровадження всеукраїнського квіткового фестивалю ;
- організація молодіжного осередку на базі будинку культури;
- організація кіно- та мультпоказів;
- виготовлення технічної документації закладу;
- надання в оренду вільних площ;
- створення умов для організації діяльності виїзного кафе;
- участь у проектах по залученню коштів на розвиток .

6) Повстанський сільський будинок культури:

- розвиток діючої мережі студійної та аматорської роботи;
- реконструкція будинку культури ;
- упорядкування прилеглої території та подальше облаштування сімейного парку відпочинку;
- організація кіно- та мультпоказів;
- виготовлення технічної документації закладу;
- створення умов для організації діяльності виїзного кафе;
- участь у проектах по залученню коштів на розвиток .

7) Широкобалківський сільський будинок культури:

- розвиток діючої мережі студійної та аматорської роботи;
- упорядкування прилеглої території та подальше облаштування сімейного парку відпочинку;
- реконструкція закладу та створення відкритого культурного простору;
- виготовлення технічної документації закладу;
- участь у проектах по залученню коштів на розвиток .

Пріоритети проекту:

Вдосконалення роботи існуючих будинків культури громади шляхом перерозподілу їх функцій та запровадження нових напрямків роботи.

Шляхи реалізації проекту:

№	Зміст заходу	Відповідальні	Тер	Орієнтовні обсяги фінансування, тис грн	Примітка

				2021	2022	2023	2024	2025	
1	Реконструкція будинків культури,	УКМСТ, КП "Спутник»	січень 2021- грудень 2025	79,874	20,0				Придбання матеріалів, устаткування, меблів, техніки, матеріалів, тощо
2	Проведення масових культурно-мистецьких заходів, фестивалів та ін. Участь у заходах та конкурсах різних рівнів Відзначення видатних людей громади, святкових днів та подій	УКМСТ, КП "Спутник», директора БК	За окремим планом	790,604	500,00				Оплата послуг; придбання квітів, призів, подарунків, матеріалів та ін
3	Підтримка студійної діяльності	УКМСТ, директора БК	січень 2021- грудень 2025	5,225	6,0				Придбання костюмів, декорацій, відшкодування витрат участі у фестивалях, конкурсах та ін.
4	Організація персональних виставок, видання книжок місце вихаматорів	УКМСТ, директора БК	січень 2021- грудень 2025	1,0	1,0				Придбання рамок, матеріалів, стелажів та ін, витрати видавництва, тощо
5	Забезпечення функціонування, обслуговування споруд прилеглої території	УКМСТ, КП «Спутник»		1198,16	580,00				Витрати на утримання

	рії Біляївського МБК								
	Разом			2074,8 63	527,00				

Очікувані результати:

Підвищення рівня проведення масових культурно-мистецьких заходів.

Розширення спектру послуг, що надаються комунальними закладами культури.

Забезпечення умов для участі жителів громади в роботі гуртків та студій. Розвиток місцевого аматорського мистецтва та збереження культурної спадщини.

Зміцнення матеріальної бази та кадрової політики будинків культури.

Запровадження системи повноцінних платних послуг у галузі культури, дозвілля та відпочинку.

Ефективне використання наявних площ та прилеглої території.

Активізація проектної діяльності по залученню коштів на розвиток.

Розділ II. Бібліотечна справа.

Проект розвитку бібліотечної мережі - "Кирилиця"

Мета проекту: реорганізація бібліотек в сучасні освітньо-інформаційні простори та місця дозвілля для подальшого забезпечення їх діяльності в комплексі з діяльністю будинків культури.

Завдання проекту:

1) Граденицька сільська публічна бібліотека:

- забезпечення збереження бібліотечних фондів. Оновлення книжкового фонду та фонду періодичних видань;
- постійне проведення культурно-мистецьких та навчально-пізнавальних заходів, пов'язаних з популяризацією книги та іншої друкованої продукції;
- впровадження нових форм роботи з жителями села - он-лайн-читки, доставка книжок додому, бук-кроссінг та ін ;
- дослідницька краєзнавча діяльність;
- модернізація простору, створення сучасної зони спілкування та обміну книгами;
- створення місцевого клубу за інтересами;
- участь у проектах по залученню коштів на розвиток.

2) Кагарлицька сільська публічна бібліотека:

- забезпечення збереження бібліотечних фондів. Оновлення книжкового фонду та фонду періодичних видань;
- постійне проведення культурно-мистецьких та навчально-пізнавальних заходів, пов'язаних з популяризацією книги та іншої друкованої продукції.

-впровадження нових форм роботи з жителями села - он-лайн-читки, доставка книжок додому, бук-кроссінг та ін ;

- модернізація простору, створення сучасної зони спілкування та обміну книгами;

- дослідницька красназнавча діяльність;

- створення осередку активної молоді на базі бібліотеки;

- участь у проектах по залученню коштів на розвиток.

3) Мирненська сільська публічна бібліотека:

- забезпечення збереження бібліотечних фондів. Оновлення книжкового фонду та фонду періодичних видань;

- постійне проведення культурно-мистецьких та навчально-пізнавальних заходів, пов'язаних з популяризацією книги та іншої друкованої продукції.

-впровадження нових форм роботи з жителями села - он-лайн-читки, доставка книжок додому, бук-кроссінг та ін ;

- створення "літературного кафе" - сучасного простору спілкування та обміну книгами;

- дослідницька красназнавча діяльність;

- участь у проектах по залученню коштів на розвиток.

3) Широкобалківська сільська публічна бібліотека:

- реконструкція закладу та створення відкритого сучасного простору спілкування та обміну книгами на базі Широкобалківського будинку культури;

-забезпечення збереження бібліотечних фондів. Оновлення книжкового фонду та фонду періодичних видань;

- постійне проведення культурно-мистецьких та навчально-пізнавальних заходів, пов'язаних з популяризацією книги та іншої друкованої продукції;

-впровадження нових форм роботи з жителями села - он-лайн-читки, доставка книжок додому, бук-кроссінг та ін ;

- дослідницька красназнавча діяльність;

- участь у проектах по залученню коштів на розвиток.

Пріоритети проекту:

модернізація і розвиток бібліотек як загальнодоступних, освітніх дозвілєво-культурних просторів. Підвищення якості і ефективності їх діяльності по обслуговуванню населення.

Шляхи реалізації проекту:

№	Зміст заходу	Відповідальні за виконання	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування, тис грн					Примітка
				2021	2022	2023	2024	2025	
1	Реконструкція бібліотек, їх технічне оснащення, облаштування відкритих просторів, осередків, прилеглої території	УКМСТ, КП "Спутник»	січень 2021- грудень 2025	0	10,0				Придбання матеріалів, устаткування, меблів, техніки, матеріалів, тощо
2	Проведення масових освітньо-культурних заходів	УКМСТ, завідувачі бібліотек	За окремим планом						Оплата послуг; придбання призів, подарунків, матеріалів та ін
3	Забезпечення бібліотек книжковою продукцією, періодикою	УКМСТ	січень 2021- грудень 2025	4,100	3,0				Придбання книг.
4	Розробка проєктів та видання книжок місцевих аматорів	УКМСТ, завідувачі бібліотек	січень 2021- грудень 2025	0					Придбання рамок, матеріалів, стелажів та ін, витрати видавництва, тощо
5	Впровадження нових форм роботи з населенням	УКМСТ, завідувачі бібліотек	січень 2021- грудень 2025						
6	Створення історико-краєзнавчих експозицій, книг спогадів, сільських фотоальбомів та ін.	УКМСТ, завідувачі бібліотек	січень 2021- грудень 2025	1,950	2,0				Оплата послуг; придбання матеріалів, інформаційне супроводження та ін
	Разом			6,05	15,0				

Очікувані результати:

Поява осучаснених просторів для задоволення культурних та інформаційних потреб населення. Створення умов для їх ефективного функціонування.

Зміцнення матеріально-технічної бази бібліотек, поповнення бібліотечного фонду.

Збільшення кількості проведених заходів, їх учасників, постійно діючих осередків і читачів на базі бібліотек.

Створення історико-краєзнавчих експозицій, книг спогадів, сільських фотоальбомів та ін.

Активізація проектної діяльності по залученню коштів на розвиток.

Розділ III. Музейна справа.

Проект розвитку музейної справи - " Код нації" .

Мета програми: створення сприятливих умов для розвитку та організації музейних відділень в Біляївській міській територіальній громаді. Збереження культурно-історичної пам'яті території. Формування туристичної привабливості громади.

Завдання програми

1) Музей "Чистої води" (відділення Біляївського міського БК):

- подальше вдосконалення екскурсійних продуктів;
- перегляд більш раціонального використання музейних залів (як зал – лекторій, відеозал, історико- культурна кав'ярня, художня майстерня та ін) ; їх реконструкція та оснащення;
- поповнення виставки човнів народів світу;
- упорядкування історії водоочисної станції "Дністер";
- запровадження виставкових науково-еспериментальних практик з водою;
- організація " музею під відкритим небом" , а саме екскурсійних продуктів на скіфських курганах, екологічній стежці "Дністровія" та парку "Дністер";
- запровадження нових форм роботи, участь в проектах для залучення коштів на розвиток;

2) Музей колоністів (відділення Біляївського міського БК)

- створення нової постійної експозиції, присвяченої засновникам села - німецьким поселенцям. Відтворення побуту, самоорганізації, збір сімейних історій, предметів того часу та ін;
- ремонт залишків підвального приміщення, організація в ньому унікального культурного осередку;
- реставраційні роботи на місцях поховань колоністів;
- запровадження нових форм роботи, участь в проектах для залучення коштів на розвиток.

3) Музей виноробства (відділення Граденицького сільського БК)

- створення нової постійної експозиції, присвяченої технологіям виноробства, які збережені місцевими на протязі століть.
- залучення зацікавлених сторін до організації дегустаційних залів;

- запровадження нових форм роботи, участь в проектах для залучення коштів на розвиток.

Пріоритетні напрями:

Збереження історико-культурної спадщини. Створення цікавої мережі музейних відділень та підвищення їх ролі у вихованні дітей та молоді. Формування туристичної привабливості південного придністровського регіону.

Шляхи реалізації проекту:

№	Зміст заходу	Відповідальні за виконання	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування, тис грн					Примітка
				2021	2022	2023	2024	2025	
1	Реконструкція музею «Чистої води». Оновлення експозиції	УКМСТ, КП "Спутник»	січень 2021- грудень 2025	0,00	0,0				Придбання матеріалів, устаткування, меблів, техніки, матеріалів, тощо, оплата послуг
2	Проведення масових просвітницьких заходів	УКМСТ	За окремим планом	0,00	0,0				Оплата послуг; придбання призів, подарунків, матеріалів та ін
3	Створення тематичних музейних експозицій	УКМСТ	січень 2021- грудень 2021	4,687	20,0				Придбання матеріалів, устаткування, меблів, техніки, матеріалів, тощо, оплата послуг
4	Впровадження нових форм роботи з населеннями	УКМСТ	січень 2021- грудень 2025						Оплата послуг; придбання матеріалів, інформаційне супроводження та ін
	Разом			4,687	20,0				

Очікувані результати:

Поява та функціонування нових музейних відділень. Запровадження на їх базі нових культурно-освітніх форм діяльності. Розвиток туризму.

Розділ IV. Збереження культурної спадщини.

Проект збереження культурної спадщини громади "Золотий фонд".

Мета проекту: Створення власного презентабельного історико-культурного простору.

Завдання проекту:

- 1) Проведення паспортизацію об'єктів історико-культурної спадщини.
- 2) Інформаційної компанії щодо популяризації існуючих екскурсійних маршрутів (маркування існуючих екскурсійних маршрутів, встановлення дощок-вказівників, меморіальних дощок).
- 3) Видавництво інформаційного довідника для туриста.
- 4) Організація "фестивальних марафонів", в т.ч.
 - "Родина-фест" - м. Біляївка.
 - "Рибацьке щастя" -м. Біляївка
 - "Дністровська вертуга" - м. Біляївка (на комерційній основі)
 - "Фестиваль квітів" - с. Мирне (на комерційній основі)
 - "Фестиваль вина" - с. Градениці (на комерційній основі)
- 5) Залучення інвестицій у діяльність щодо створення, збереження, реставрації, реабілітації об'єктів культурної спадщини;

Пріоритетні напрями:

Збереження історико-культурної спадщини з організацією власного самобутнього культурного простору. Формування туристичної привабливості південного придністровського регіону.